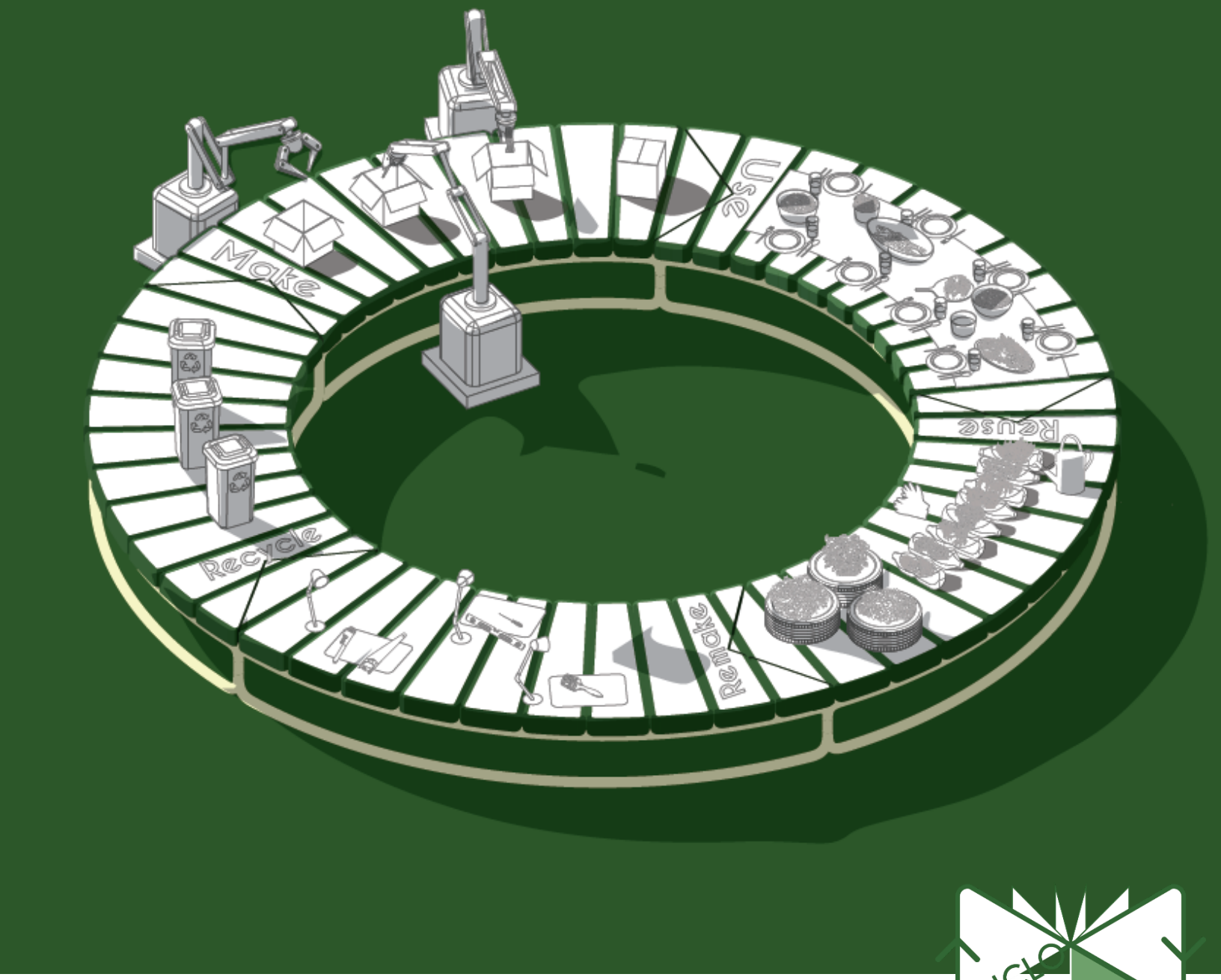

IO5

Διάχυση της Κυκλικής Οικονομίας στην Εθνική και Ευρωπαϊκή Οικονομία - Πακέτο Προσαρμογής και Πολιτικής

Εταίρος: Stimmuli for Social Change

31/08/2021

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
[Project number: 2019-1-SK-01-KA202-060689]

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Περιεχόμενα

Εισαγωγή 3

IO5: CICLO – Διάχυση της Κυκλικής Οικονομίας στην Εθνική και Ευρωπαϊκή Οικονομία - Πακέτο Προσαρμογής και Πολιτικής 4

Πρόγραμμα Σπουδών και Εργαλειοθήκη ΚΟ 5

Πολυλειτουργική και Διαδραστική Πλατφόρμα CICLO 6

- Πιστοποίηση 8

Μελλοντικά Βήματα 10

Σύνοψη του πλαισίου πολιτικής για τις 10

ΚΟ Προτάσεις Πολιτικής 11

- Η σημασία της Συνηγορίας 13
- Μοντέλο Στρατηγικής 17

Συμπεράσματα 18

Εισαγωγή

Το έργο "CICLO- boosting the CIrcular eConomy skills of the EU services Labor fOrce" είναι ένα έργο Erasmus+ KA2 που αποσκοπούσε στην ενίσχυση και τον πολλαπλασιασμό των ευκαιριών για την αναβάθμιση και την επανεκπαίδευση των μακροχρόνια ανέργων και των εργαζομένων με χαμηλή εξειδίκευση, στον τομέα της εξελισσόμενης αγοράς κυκλικής οικονομίας, μέσω καινοτόμων εργαλείων και παιδαγωγικών μεθόδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ-VET), συνοδευόμενων από μεθόδους αξιολόγησης, αναγνώρισης και επικύρωσης της απόκτησης δεξιοτήτων. Οι γενικοί στόχοι είναι:

Ενίσχυση και πολλαπλασιασμός των ευκαιριών για την αναβάθμιση και επανακατάρτιση των μακροχρόνια ανέργων και των εργαζομένων με χαμηλή ειδίκευση, στον τομέα της εξελισσόμενης αγοράς κυκλικής οικονομίας, μέσω καινοτόμων εργαλείων και παιδαγωγικών μεθόδων ΕΕΚ, συνοδευόμενων από μεθόδους αξιολόγησης, αναγνώρισης και επικύρωσης της απόκτησης δεξιοτήτων.

Πιο συγκεκριμένοι στόχοι:

- Να καταπολεμήσει τα χαμηλά επίπεδα δεξιοτήτων κυκλικής οικονομίας μεταξύ των μακροχρόνια ανέργων και εργαζομένων με χαμηλή ειδίκευση μέσω ανοικτών και χωρίς αποκλεισμούς ψηφιακών εργαλείων, πόρων και πρακτικών
- Να ενδυναμώσει τους εργαζόμενους και τους ανέργους να γίνουν δημιουργοί της δικής τους σταδιοδρομίας μέσω της αγοράς κυκλικής οικονομίας και να μεγιστοποιήσουν τις ευκαιρίες απασχόλησής τους
- Η ενίσχυση της ανάπτυξης κρίσιμων δεξιοτήτων και ικανοτήτων καθώς και ψηφιακού γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας στην ΕΕΚ
- Παροχή καινοτόμων παιδαγωγικών μεθόδων ΕΕΚ, κατευθυντήριων γραμμών βέλτιστων πρακτικών και στρατηγικών για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και καινοτόμων μαθησιακών περιβαλλόντων
- Ενίσχυση όλων των ενδιαφερομένων να χρησιμοποιούν καινοτόμες πρακτικές και πόρους της ΕΕΚ που βασίζονται στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την ενίσχυση νέων δεξιοτήτων για νέες αγορές
- Να παρέχει σύγχρονες μεθόδους και εργαλεία για την αξιολόγηση της απόκτησης, αναγνώρισης και επικύρωσης δεξιοτήτων

Με βάση τα παραπάνω, προβλέφθηκαν τα πέντε ακόλουθα αποτελέσματα (ΙΟ):

1. ΙΟ1: Ανάπτυξη του οικοσυστήματος δεξιοτήτων της κυκλικής οικονομίας και του μεθοδολογικού πλαισίου
2. ΙΟ2: Πρόγραμμα σπουδών CICLO και εργαλειοθήκη ΕΕΚ με πόρους απόκτησης βασικών δεξιοτήτων
3. ΙΟ3: Πολυλειτουργική και διαδραστική πλατφόρμα CICLO - Ανοικτός εκπαιδευτικός και ηλεκτρονικός πόρος
4. ΙΟ4: Εργαλεία αξιολόγησης, επικύρωσης και αναγνώρισης δεξιοτήτων CICLO
5. **ΙΟ5: CICLO Διάχυση της Κυκλικής Οικονομίας στην Εθνική και Ευρωπαϊκή Οικονομία - Πακέτο Προσαρμογής και Πολιτικής**

IO5: CICLO – Διάχυση της Κυκλικής Οικονομίας στην Εθνική και Ευρωπαϊκή Οικονομία - Πακέτο Προσαρμογής και Πολιτικής

Μετά την πορεία του έργου και την οριστικοποίηση του εκπαιδευτικού πακέτου CICLO, η STIMMULI ανέπτυξε ένα διαδικτυακό πακέτο προσαρμογής και πολιτικής, όπου θα παρέχει συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές στους ενδιαφερόμενους φορείς του CICLO σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης του πακέτου κατάρτισης CICLO στις συνήθεις δραστηριότητες κατάρτισης, τον τρόπο αξιοποίησής του ως συνιστώσας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και τον τρόπο πιστοποίησης των ενοτήτων και των εκπαιδευομένων με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET). Οι κατευθυντήριες γραμμές διαπίστευσης και πιστοποίησης που παρέχονται στην εργαλειοθήκη για τα ενδιαφερόμενα μέρη του CICLO θα αποτελέσουν κίνητρο για την εφαρμογή του υλικού στις συνήθεις εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες. Η εργαλειοθήκη περιλαμβάνει οδηγίες σχετικά με τη διαδικτυακή εκπαιδευτική πλατφόρμα CICLO και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους εκπαιδευτές, παιδαγωγικές κατευθυντήριες γραμμές και κατευθύνσεις για τη διαπίστευση και την πιστοποίηση.

Επιπλέον, παρέχεται ένα πλαίσιο πολιτικής για την προώθηση περαιτέρω αποτελεσματικής ψηφιακής εκπαίδευσης στην ΕΕΚ για την Κυκλική Οικονομία (ΚΟ), ενώ παράλληλα θα προταθούν στρατηγικές για περισσότερες δράσεις για την ΚΟ. Το πλαίσιο χάραξης πολιτικής θα έρθει να αντιμετωπίσει τις συνεχιζόμενες προκλήσεις της ΕΕ και όλων των χωρών-εταίρων για την αναβάθμιση και επανακατάρτιση των ανέργων και των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης σε μια νέα αγορά εργασίας με τεράστια θετική προοπτική.

Για τη δημιουργία αυτού του αποτελέσματος, οι εταίροι και οι εκπαιδευόμενοι από το σεμινάριο κατάρτισης έλαβαν ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο σχετικά με τη γνώμη τους για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων ΚΟ στις χώρες τους, τις εντυπώσεις τους για τη διαδικτυακή πλατφόρμα CICLO και, τέλος, ρωτήθηκαν για τις ιδέες τους σχετικά με τις πολιτικές και τις στρατηγικές που πρέπει να ακολουθηθούν για τη βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης ΚΟ.

Προσαρμογή του πακέτου κατάρτισης CICLO ως συνιστώσα ΕΕΚ

Μετά το IO1, το έθεσε το πλαίσιο των παραδοτέων, αναπτύχθηκε ένα πακέτο κατάρτισης σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ECVET, το οποίο περιλαμβάνει την εργαλειοθήκη **CICLO Curriculum and VET Toolbox** και την πολυλειτουργική και διαδραστική πλατφόρμα **CICLO Multifunctional and Interactive Platform**.

Πρόγραμμα Σπουδών και Εργαλειοθήκη ΚΟ

Το δεύτερο παραδοτέο συντάχθηκε από την Meath Partnership με την συμβολή όλων των εταίρων και είναι το παραδοτέο που απευθύνεται κυρίως σε εκπαιδευτές και παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Λειτουργεί ως οδηγός μέσω της πλατφόρμας, είναι δωρεάν διαδικτυακός πόρος και περιλαμβάνει:

- ✔ Το πλαίσιο προγράμματος σπουδών CICLO
- ✔ Τη συμβατότητα με το επίπεδο του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF)
- ✔ Μια επισκόπηση της δομής και του περιεχομένου του προγράμματος
- ✔ Πίνακα των μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος σπουδών
- ✔ Μια ενδελεχή επισκόπηση των Μονάδων που αντιστοιχούν στο μαθησιακό περιεχόμενο (Ενότητες) που αναπτύχθηκε στη διαδικτυακή πλατφόρμα CICLO

Το εργαλείο αυτό προσφέρει ένα πλαίσιο στην αναπτυξιακή διαδικασία εξηγώντας το προτεινόμενο επίπεδο του προγράμματος σπουδών και τα θεωρητικά πλαίσια που χρησιμοποιούνται. Καθορίζει επίσης τα βασικά μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών και τις κατευθυντήριες γραμμές και τα υποδείγματα που χρησιμοποιούνται από κάθε εταίρο κατά την ανάπτυξη του συγκεκριμένου μέρους της ηλεκτρονικής εργαλειοθήκης. Λειτουργεί ως οδηγός για έναν εκπαιδευτή, καθώς του παρέχει τα εργαλεία για να χρησιμοποιήσει το εκπαιδευτικό υλικό όχι μόνο διαδικτυακά αλλά και εκτός διαδικτύου, με τη χρήση προσεγγίσεων μάθησης που βασίζονται στην έρευνα και το πρόβλημα, με αυθεντικές ευκαιρίες μάθησης, με γρήγορες και εύχρηστες ενότητες προσαρμοσμένες στο επίπεδο των εκπαιδευομένων, με την παροχή ιστοριών και μελετών περιπτώσεων και με την υποστήριξη και επικοινωνία μεταξύ ομοτίμων.

Πολυλειτουργική και Διαδραστική Πλατφόρμα CICLO

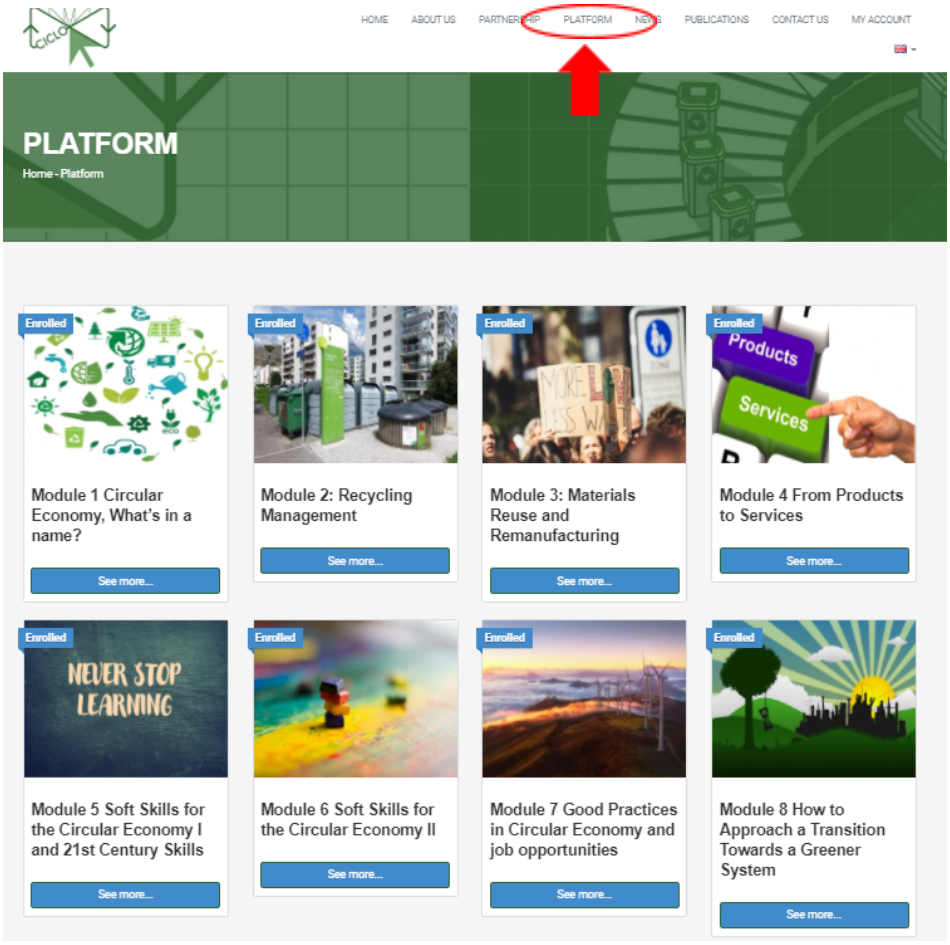

Σχήμα 3

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα CICLO είναι προσβάσιμη από τον κεντρικό δικτυακό τόπο του έργου CICLO https://ciclo-project.eu/. Στην επάνω σειρά μπορεί κανείς να βρει το κουμπί "Πλατφόρμα", να δημιουργήσει έναν δωρεάν λογαριασμό και να αποκτήσει πρόσβαση στις παραπάνω ενότητες.

Ένα εκτενές εγχειρίδιο για τη χρήση της πλατφόρμας έχει αναπτυχθεί από τον επικεφαλής εταίρο αυτού του αποτελέσματος, το Κέντρο Κοινωνικής Καινοτομίας (CSI), και μπορείτε να το βρείτε **εδώ**.

Αυτή η Πλατφόρμα είναι ένα έτοιμο προς χρήση, εργαλείο ηλεκτρονικής μάθησης για τους χρήστες/εκπαιδευόμενους, με οκτώ Ενότητες που εισάγουν τις βασικές γνώσεις γύρω από την Κυκλική Οικονομία, με αντίστοιχες μελέτες περιπτώσεων και κουίζ ανά ενότητα και μια τελική άσκηση αξιολόγησης. Είναι προσαρμοσμένο για χρήστες με χαμηλές δεξιότητες και προσφέρει

μια καλή πρώτη βάση, μια εισαγωγή στην έννοια της Κυκλικής Οικονομίας που μπορεί να εφαρμοστεί όχι μόνο στην επαγγελματική αλλά και στην προσωπική καθημερινότητά τους και να αλλάξει τη νοοτροπία.

Μετά την κατάρτιση του περιεχομένου του Προγράμματος Σπουδών και της Διαδικτυακής Πλατφόρμας, έγινε σύντομα σαφές ότι το περιεχόμενό του είναι ιδιαίτερα ελκυστικό για κάθε μαθητή που είναι περίεργος να μάθει περισσότερα για την κυκλική οικονομία. Έτσι, δεν απευθύνεται μόνο σε εκπαιδευόμενους με ένα πολύ συγκεκριμένο επάγγελμα, αλλά και σε όσους έχουν περιορισμένη περαιτέρω εκπαίδευση, οι οποίοι θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη μάθηση περισσότερων πληροφοριών για την κυκλική οικονομία. Δεδομένου ότι η ΚΟ είναι μια αρκετά πρόσφατη έννοια, πολλοί άνθρωποι επιθυμούν να μάθουν περισσότερα για τις ιδέες πίσω από αυτήν και τις δυνατότητές της για την τρέχουσα οικονομία μας - και ακόμη και για τη ζωή μας.

Δεδομένων των δυνατοτήτων της, θα θέλαμε να σκιαγραφήσουμε μια συγκεκριμένη πρόταση και για τις δύο εκροές (Πρόγραμμα Σπουδών και Διαδικτυακή Πλατφόρμα) όσον αφορά την ενσωμάτωσή τους σε διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα. Το Πρόγραμμα Σπουδών και η Εργαλειοθήκη Εκπαίδευσης θα μπορούσαν δυνητικά να προσαρμοστούν σε σχετικά διαπιστευμένα μαθήματα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) ή σε άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και δημόσιες υπηρεσίες σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι εκπαιδευτές μπορούν να το χρησιμοποιήσουν είτε σε **διαθεματικό** (δημιουργώντας πρότυπα πληροφοριών μεταξύ διαφορετικών ακαδημαϊκών αντικειμένων), είτε σε **εξωσχολικό** επίπεδο (εφαρμοζόμενο εκτός των τακτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, πιθανώς μετά τις ώρες κατάρτισης, αλλά με τη δυνατότητα να μεταφερθεί στην τάξη), είτε **ως ανεξάρτητο εκπαιδευτικό πόρο** (που σημαίνει ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί εκτός οποιουδήποτε εκπαιδευτικού πλαισίου).

Μια άλλη πρόταση θα ήταν να εξεταστεί το πλαίσιο επαγγελματικού προσανατολισμού εντός του οποίου αυτό το πακέτο κατάρτισης θα μπορούσε να είναι χρήσιμο. Το εκπαιδευτικό πακέτο CICLO και οι γνώσεις που αποκτώνται **δεν αφορούν μόνο τις "πράσινες θέσεις εργασίας", αλλά και άλλους επαγγελματικούς τομείς με πράσινη πολιτική εργασίας ή με 'πράσινη' προοπτική**. Αξίζει να αναφερθεί ότι πολλές εταιρείες στον πιο εταιρικό τομέα εκτιμούν τις πιστοποιήσεις εργαζομένων με πράσινη νοοτροπία, διότι αυτό δείχνει και το άνοιγμά τους σε εναλλακτικούς και βιώσιμους τρόπους εργασίας με περιβαλλοντική ευαισθησία. Αυτές οι οριζόντιες ικανότητες είναι επίσης επωφελείς για τους εργοδότες, οι οποίοι θα έχουν στην ομάδα τους μέλη με διαφορετικό τρόπο σκέψης, τα οποία έχουν αναπτύξει ήπιες δεξιότητες όπως η επικοινωνία, η διαπραγμάτευση και ο ψηφιακός γραμματισμός σε συνδυασμό με την τεχνική κατανόηση του κυκλικού τρόπου σκέψης και δράσης.

Ορισμένα παραδείγματα εφαρμογής των δεξιοτήτων ΚΟ θα μπορούσαν να είναι στον τομέα των τροφίμων και του τουρισμού, στις κατασκευαστικές εταιρείες, στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και στις μεταφορές. Ωστόσο, οι δεξιότητες ΚΟ δεν θα πρέπει να περιορίζονται καν σε αυτούς τους τομείς, καθώς κάθε επιχείρηση θα πρέπει να προβληματιστεί σχετικά με τον τρόπο εργασίας της και να εξετάσει μια προσέγγιση προς μια πιο πράσινη - και ιδανικά κυκλική - επιχείρηση.

Δεδομένου ότι πρόκειται για μια δωρεάν πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης, η οποία λειτουργεί ήδη στα Αγγλικά, Σλοβακικά, Ελληνικά, Ιταλικά, Πορτογαλικά και Ισπανικά, είναι ιδιαίτερα

μεταβιβάσιμη και μπορεί να προσελκύσει πολλούς χρήστες από όλες τις χώρες του κόσμου. Και πάλι, **αυτό το εκπαιδευτικό πακέτο** δεν **προορίζεται να εξοπλίσει** μόνο εργαζόμενους με χαμηλά προσόντα, αλλά **οποιονδήποτε ενδιαφέρεται να γνωρίσει τι είναι η κυκλική οικονομία**, πώς συμβάλλει στη βιωσιμότητα και την οικονομία και πώς η ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων μπορεί να θρέψει το έδαφος για έναν καλύτερο κόσμο.

Πιστοποίηση

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

CERTIFICATE

This is to certify that .....

has successfully completed and passed the e-training course "**Basic Circular Economy Job-related Skills**" of "**CICLO - boosting the CIrcular eConomy skills of the EU services Labor fOrce**" (Project Number: 2019-1-SK-01-KA202-060689), under the ERASMUS+ Programme of the European Commission Key Action 2 - Cooperation for innovation and the exchange of good practices, sector 202 - Strategic Partnerships for vocational education and training.

EQF level: 3

Partnership:

Legal Representative of CEKOV, Leader of CICLO

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση όλων των ενοτήτων και των κουίζ (με ποσοστό επιτυχίας 60%), οι χρήστες της διαδικτυακής πλατφόρμας CICLO μπορούν να εκδώσουν δωρεάν μια πιστοποίηση, η οποία επικυρώνει τις ικανότητές τους και αναφέρει τους πόντους ECVET και το επίπεδο EQF που πέτυχαν. Το σύστημα πιστοποίησης έχει δημιουργηθεί με βάση **το πλαίσιο ECVET** και τις **Αρχές της μάθησης ΕΕΚ,** ενώ παράλληλα σέβεται το **πλαίσιο ικανοτήτων CYCLE**[1] (Σχήμα 4).

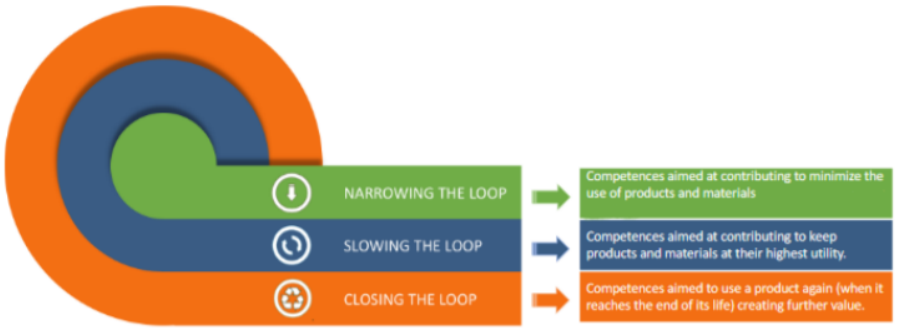

Σχήμα 4

[1] More here http://www.cycle-project.eu/

Συγκεκριμένα, για το πρόγραμμα σπουδών CICLO, το συνολικό μάθημα αποτελείται από 60 ώρες μάθησης που αντιστοιχούν σε 2 μονάδες ECVET. Κάθε ενότητα θα πρέπει να απαιτεί από τον εκπαιδευόμενο περίπου 7,5 ώρες για την ολοκλήρωσή της (3 x 2,5 ώρες), σύμφωνα με τα Μαθησιακά Αποτελέσματα που προβλέπονται σε κάθε ενότητα. Οι ώρες μάθησης/ενότητες έχουν υπολογιστεί με αυτόν τον τρόπο με βάση τις ικανότητες των εκπαιδευομένων χαμηλής ειδίκευσης με περιορισμένη γνώση των πλατφορμών ηλεκτρονικής μάθησης. Αυτό σχεδιάστηκε με αυτόν τον τρόπο για να καταστήσει την πλατφόρμα πιο συμπεριληπτική και να εξοπλίσει αυτή την ομάδα-στόχο με δεξιότητες για την αγορά εργασίας αλλά και για την καθημερινή τους ζωή. Αυτή η μεθοδολογία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του "IO4 Εργαλεία αξιολόγησης, επικύρωσης και αναγνώρισης δεξιοτήτων CICLO " υπό την καθοδήγηση του PRISM.

Σύμφωνα με την απαίτηση του ECVET, οι εταίροι και ο πάροχος ΕΕΚ έχουν υπογράψει Μνημόνιο Συμφωνίας (Memorandum of Understanding_MoU) με το οποίο όλοι συνυπογράφουν για την αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτώνται από το πακέτο κατάρτισης CICLO σύμφωνα με τον πίνακα μαθησιακών αποτελεσμάτων και το πλαίσιο. Αυτό το Μνημόνιο Συμφωνίας αποτελεί το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων φορέων. Στόχος του είναι να δημιουργήσει αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των εταίρων, όπου οι οργανισμοί-εταίροι αποδέχονται αμοιβαία τα αντίστοιχα κριτήρια και τις διαδικασίες τους για τη διασφάλιση της ποιότητας, την αξιολόγηση, την επικύρωση και την αναγνώριση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων με σκοπό τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων. Ως εκ τούτου, οι χρήστες στους οποίους έχει εκδοθεί το πιστοποιητικό τους, δικαιούνται πιστωτικές μονάδες που μπορούν να μεταφερθούν σε άλλες χώρες προωθώντας την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού μεταξύ των χωρών εταίρων του έργου CICLO.

Μελλοντικά Βήματα

Σύνοψη του πλαισίου πολιτικής για τις δεξιότητες ΚΟ

Σε αυτή την ενότητα θα σχολιάσουμε τη συνεισφορά των εταίρων μέχρι στιγμής σχετικά με τις πολιτικές εξελίξεις και την εθνική κατάσταση της ΚΟ. Στο πλαίσιο του "IO1 Ανάπτυξη του οικοσυστήματος δεξιοτήτων της κυκλικής οικονομίας και του μεθοδολογικού πλαισίου", με επικεφαλής τη Magenta και τη συμβολή των εταίρων, εξήχθησαν ορισμένα συμπεράσματα για τον εντοπισμό των αναγκών αλλά και για συστάσεις για την ανάπτυξη του έργου CICLO.

Στα συμπεράσματα τονίστηκε ότι παρόλο που υπάρχουν πολλές εκστρατείες και πρακτικές για έναν πιο πράσινο κόσμο, η ευαισθητοποίηση δεν φαίνεται να φτάνει σε όλους και παραμένει ενημερωτική. Πολλοί πολίτες δεν έχουν πλήρη επίγνωση των συνεπειών, ενώ στον τομέα της βιομηχανίας οι προτεραιότητες πρέπει να επαναπροσδιοριστούν και να επαναξιολογηθούν. Ωστόσο, πολλές ενδιαφέρουσες πρακτικές εμφανίστηκαν και άνοιξαν το δρόμο για περισσότερες, αλλά στη συνέχεια οι νομοθεσίες θέτουν εμπόδια ή δεν είναι επαρκείς για τις περισσότερες χώρες, ενώ ταυτόχρονα η πράσινη στροφή για τις βιομηχανίες μπορεί να έχει μεγάλο κόστος. Επιπλέον, υπάρχει έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού με γνώσεις ΚΟ για να βοηθήσει αυτή τη μετάβαση.

Σύμφωνα με τους εταίρους και τους ενδιαφερόμενους φορείς που συμμετείχαν στο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο από το Stimmuli, το ζήτημα των δεξιοτήτων ΚΟ παραμένει υψηλής σημασίας. Το επίπεδο αυτών των δεξιοτήτων στις χώρες εταίρους είναι χαμηλής (41,7%) ή μέτριας (50%) κλίμακας (Σχήμα 5).

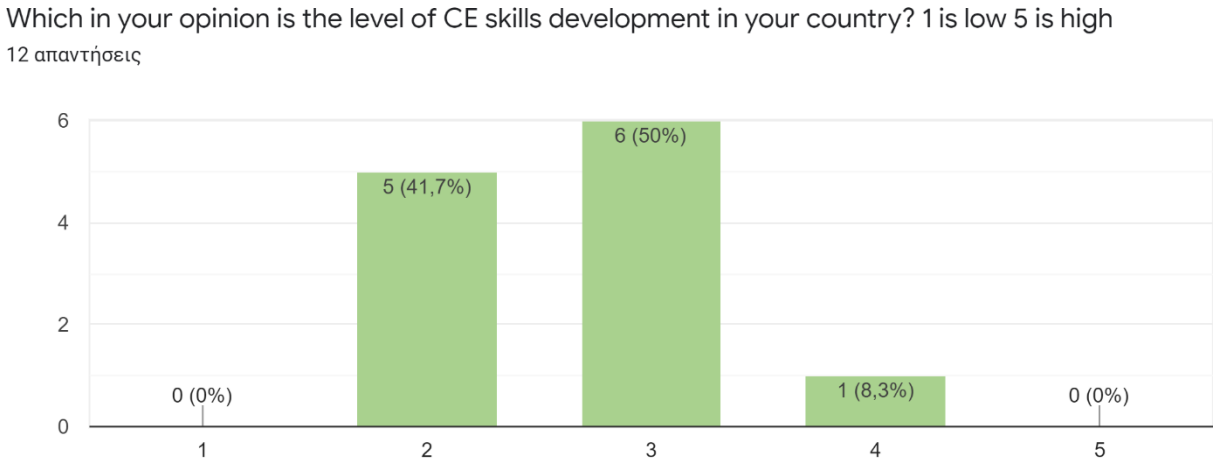

Σχήμα 5

Μετά τη διεξαγωγή της δραστηριότητας μάθησης και κατάρτισης του CICLO, ζητήθηκε από τους εταίρους να προσδιορίσουν τα σημαντικότερα εμπόδια που προκαλούν επιπτώσεις στην ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων. Με διαφορά στην πρώτη θέση ήρθαν οι Πολιτικές και οι Νόμοι ενώ εξίσου σημαντικό είναι και το εμπόδιο ότι δεν υπάρχει σαφής κατανόηση της σημασίας των δεξιοτήτων ΚΟ για την απασχολησιμότητα (Σχήμα 6). Με χαμηλότερα ποσοστά αλλά εξίσου σημαντικά πρόβλματα είναι: διοικητικά εμπόδια/γραφειοκρατία, έλλειψη αποτελεσματικών προγραμμάτων κατάρτισης, έλλειψη χρηματοδότησης για πράσινες θέσεις εργασίας και εκπαιδευτές χαμηλής ειδίκευσης.

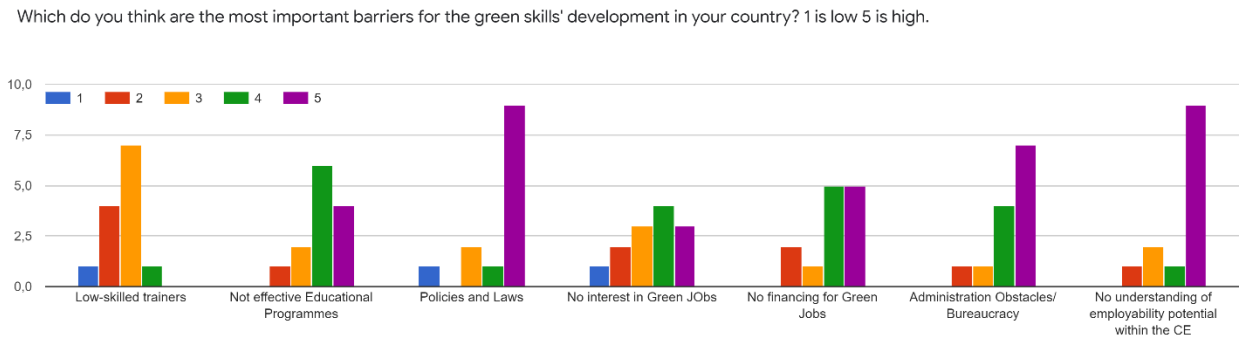

Σχήμα 6

Όπως συμπεραίνεται και στο IO1, η δημόσια διοίκηση και οι αρχές δεν έχουν θέσει ως κεντρική προτεραιότητα την ΚΟ και την ανάπτυξη των σχετικών δεξιοτήτων. Γίνεται σαφές ότι η πλειοψηφία των πολιτών κατανοεί ελάχιστα τις συνέπειες της μη μετάβασης στον τρόπο ζωής της ΚΟ, επειδή δεν υπάρχει σταθερή κεντρική πολιτική που να διευκολύνει και να δίνει έμπνευση προς τον τρόπο ζωής και εργασίας της ΚΟ.

ΚΟ Προτάσεις Πολιτικής

Καθώς η κλιματική αλλαγή έχει ήδη πάρει μια επικίνδυνη πορεία και οι προσπάθειες έχουν ξεκινήσει σε επίπεδο ΕΕ με τις στρατηγικές της **Πράσινης Συμφωνίας**[2] και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δρομολογεί το **Σύμφωνο για τις δεξιότητες**[3] στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Θεματολογίου για τις δεξιότητες[4] , που είναι σταθερά εδραιωμένο στον Ευρωπαϊκό Πυλώνα

2 https://en.wikipedia.org/wiki/European_Green_Deal

3 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1517&langId=en

4 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=en

Κοινωνικών Δικαιωμάτων[5] , είναι περισσότερο από επείγον οι εθνικές πολιτικές να ενεργοποιηθούν προς ένα πιο πράσινο μέλλον.

Ορισμένες πρόσθετες προτάσεις στις συστάσεις στο IO1 που μπορεί να είναι ενδιαφέρουσες για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων ΚΟ θα μπορούσαν να είναι:

1. Νομοθεσία προς μία ΚΟ για την ανάπτυξη της πράσινης επαγγελματικής κατάρτισης.
2. Οικονομική ενίσχυση των ιδρυμάτων ΕΕΚ για την πράσινη αναβάθμιση των δεξιοτήτων.
3. Επικαιροποιημένες και προσανατολισμένες στη δράση καταρτίσεις εκπαιδευτών.
4. Ανάπτυξη κυκλικών προγραμμάτων κατάρτισης σε διάφορους τομείς της ΕΕΚ (μόδα, τέχνη, παραγωγή τροφίμων, μηχανική κ.λπ.) επικυρωμένων από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας.
5. Σύνδεση και υποστήριξη επιχειρήσεων που εργάζονται προς την κατεύθυνση των πρακτικών ΚΟ, ώστε να ενθαρρυνθούν οι εκπαιδευόμενοι με εξειδίκευση στην ΚΟ να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις που απέκτησαν.
6. Οικοδόμηση ενός πιο καθολικού εκπαιδευτικού συστήματος, ξεκινώντας από τα σχολεία, εφαρμόζοντας πράσινες πρακτικές όπως η ανακύκλωση ή η επαναχρησιμοποίηση, με νομοθετικές αποφάσεις- τα κράτη μέλη να προβλέπουν τις κατάλληλες υποδομές ή τα σχετικά κονδύλια για τον κατάλληλο εξοπλισμό όλων των σχολείων. Η εκπαίδευση για μια πιο πράσινη κοινωνία δεν πρέπει να ξεκινάει κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκής/ανώτερης εκπαίδευσης, αλλά θα πρέπει να καλλιεργείται από το επίπεδο της πρώιμης εκπαίδευσης, όταν διαμορφώνονται οι νοοτροπίες και θεμελιώνονται οι αυριανοί πολίτες. Ένας σημαντικός παράγοντας είναι επίσης ότι η διαδικασία αυτή θα πρέπει να ακολουθείται και από τους εκπαιδευτικούς και τις οικογένειες, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να προωθούνται καινοτόμες μέθοδοι όπως η διαγενεακή μάθηση (π.χ. το παιδί διδάσκει τον ενήλικα).
7. Απαιτείται η προώθηση της εργασίας και η διαβούλευση με ειδικούς του πεδίου ΚΟς και ακτιβιστές της Πράσινης Πολιτικής, σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και κατά τη διάρκεια της κατάρτισης στην ΕΕΚ. Η διατομεακή συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις και τους φορείς χάραξης πολιτικής και θα μπορούσε να εφαρμοστεί επίσης με τη μορφή της παρακολούθησης και της καθοδήγησης σε θέσεις εργασίας.
8. Διεξαγωγή ενδελεχούς συχνής, ανάλυσης της αγοράς για την αντιστοίχιση των δεξιοτήτων με τις ανάγκες της αγοράς- με αυτόν τον τρόπο οι δεξιότητες ΚΟ παραμένουν σχετικές και είναι ουσιαστικές και λιγότερο αφηρημένες.
9. Αύξηση των πολιτικών ποινών όταν παράγεται μια ορισμένη επικίνδυνη ποσότητα αποβλήτων- αυτό απαιτεί μεγαλύτερη προσοχή στην έρευνα και εμπιστοσύνη στην επιστημονική κοινότητα. Μπορούν να προβλεφθούν φορολογικές ελαφρύνσεις ή μπόνους για τις βιομηχανίες που επιτυγχάνουν ένα ορισμένο επίπεδο πράσινων πρακτικών με τις αντίστοιχες πράσινες επιπτώσεις.
10. Εξέταση από την ΕΕ της συμπερίληψης περισσότερων επαναχρησιμοποιήσιμων/ανακυκλωμένων υλικών, της επιλογής πράσινων ταξιδιών

5 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_en

κ.λπ. κατά την υποβολή αιτήσεων σε προσκλήσεις χρηματοδότησης της ΕΕ, ενθαρρύνοντας τους υποψηφίους να ακολουθήσουν πιο πράσινες πρακτικές.

11. Ενημέρωση και παρακολούθηση των νέων μορφών ρύπανσης, όπως η ψηφιακή και η συναισθηματική ρύπανση, οι οποίες είναι αθέατες λόγω της άυλης φύσης τους- και επένδυση στην έρευνα για τις προβλέψεις για το 2030, προκειμένου να προλαμβάνουμε και να αποτρέπουμε νέες μορφές ρύπανσης, ενώ παράλληλα καταπολεμούμε τις τρέχουσες.
12. Εξασφάλιση της χρηματοδότησης των έργων ΚΟ ώστε να μην καταλήγουν σε μια εφάπαξ πρωτοβουλία αλλά να έχουν μια εγγυημένη συνέχεια.

Η Σημασία της Συνηγορίας

Όπως υπονοείται παραπάνω, είναι εξαιρετικά σημαντικό να προωθηθεί ο διατομεακός διάλογος, προκειμένου να επιλυθούν φλέγοντα ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή και να ζητηθούν δράσεις, δεδομένου ότι η συνεργατική εξεύρεση λύσεων και η ανάληψη δράσης έχει αποδειχθεί ότι είναι πιο αποτελεσματική με την ομαδική εργασία.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συνηγορία και η ενεργός άσκηση πίεσης έχουν αποδεδειγμένα επιφέρει θετικές αλλαγές, φωνές έχουν ακουστεί και έχει αναληφθεί δράση. Η συνηγορία είναι μια διαδικασία άσκησης πίεσης επιλεγμένων ατόμων ή θεσμών προκειμένου να επιτευχθούν οι επιθυμητές αλλαγές στην πολιτική, την πρακτική, την κοινωνία, τη συμπεριφορά ή την πολιτική που θα ωφελήσουν συγκεκριμένες ομάδες. Για παράδειγμα, οι **Green 10**[6] είναι ένας συνασπισμός των μεγαλύτερων περιβαλλοντικών οργανώσεων που αγωνίζονται για πιο πράσινες πολιτικές σε επίπεδο ΕΕ.

Η αλλαγή μπορεί επίσης να επιτευχθεί σε εθνικό επίπεδο. Υπάρχουν διάφορα είδη Πράσινων και Αλληλέγγυων Ενώσεων, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ), δημόσιων φορέων, πανεπιστημίων, ερευνητικών ινστιτούτων και δικτύων στις αντίστοιχες χώρες εταίρους που εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση.

Ποιοι είναι αυτοί;

Στο πλαίσιο του έργου εντοπίστηκαν τα κύρια πράσινα δίκτυα στις αντίστοιχες χώρες εταίρους, τα οποία θα μπορούσαν να συνεργαστούν μεταξύ τους για να υποστηρίξουν ως διεθνής συνασπισμός, συνυπογράφοντας για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ΚΟ και για την προώθηση πράσινων πολιτικών και στρατηγικών. Συγκεκριμένα και ενδεικτικά:

Σλοβακία

Η περιβαλλοντική στρατηγική της Σλοβακίας δίνει προτεραιότητα στη μετάβαση στην κυκλική οικονομία. Με βάση τη διαδικασία μετάβασης στην πράσινη οικονομία, το Υπουργείο Περιβάλλοντος της Σλοβακίας, μαζί με την Πρεσβεία του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, το Ινστιτούτο για την κυκλική οικονομία, την PwC Slovakia, τον Slovak Business

[6] https://green10.org/

Agency και τον Slovak Environment Agency ένωσαν τις δυνάμεις τους για την ίδρυση της Circular Slovakia τον Οκτώβριο του 2019. Αυτή η πλατφόρμα έχει ως στόχο να αυξήσει τη συζήτηση μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και μεταξύ των επιχειρήσεων σχετικά με τις ευκαιρίες και τα εμπόδια στην κυκλική μετάβαση, ώστε να προκύψουν νέα έργα και συνεργασίες. Ταυτόχρονα, η Circular Slovakia θα μοιράζεται παραδείγματα καλών πρακτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ενώ παράλληλα θα ευαισθητοποιεί για την κυκλική οικονομία. Περισσότερες πληροφορίες: https://zelene-hospodarstvo.enviroportal.sk/en/circular-slovakia

Ιρλανδία

Το Community Resources Network Ireland (CRNI) είναι το μοναδικό κοινοτικό δίκτυο επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης στην Ιρλανδία και, μαζί με τα μέλη του, έχει τη δυνατότητα να διαδραματίσει μοναδικό και πολύτιμο ρόλο στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την αποδοτικότητα των πόρων και την κυκλική οικονομία τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Το δίκτυο συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο του ευρωπαϊκού δικτύου REUSE, ενώ σε τοπικό επίπεδο συμμετέχει στο Εθνικό Δίκτυο Πρόληψης Αποβλήτων. Το όραμά τους είναι η Ιρλανδία να είναι η χώρα όπου η λέξη "απόβλητα" δεν υπάρχει και όπου ολόκληρη η κοινότητά τους επωφελείται από την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική αξία όλων των επαναχρησιμοποιήσιμων πόρων. Στόχοι είναι: η παροχή μιας σειράς υποστήριξης για τα μέλη του CRNI, μέσω ενός δυναμικού δικτύου, η υποστήριξη για την ενίσχυση των ικανοτήτων των μελών, η εκπροσώπηση των μελών και η προώθηση της βάσης των μελών μας- η ενσωμάτωση του τομέα των κοινοτικών πόρων μέσω του επηρεασμού της αλλαγής της συμπεριφοράς, η τοποθέτηση του CRNI ως οργανισμού "Go-To" για την επισκευή, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση με βάση την κοινότητα και η υποστήριξη καινοτόμων ερευνών και πιλοτικών έργων και η ανάπτυξη της ικανότητας του δικτύου. Για περισσότερες πληροφορίες εδώ: https://crni.ie/

Ελλάδα

Το ολοκληρωμένο έργο LIFE LIFE-IP CEI-Greece στοχεύει να συμβάλει στην υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Αποβλήτων και της Εθνικής Στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία. Με το έργο αυτό αναδύεται μια νέα αντίληψη για τη διαχείριση των αποβλήτων- βασισμένη στις αρχές της κυκλικής οικονομίας, προωθώντας αλλαγές συμπεριφοράς και υποστηρίζοντας δράσεις για την αύξηση του κύκλου ζωής των προϊόντων, τη μετατροπή των αποβλήτων σε πολύτιμους πόρους και την επιτυχή εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για τα απόβλητα. Μέλη της ομάδας έργου είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), το Πράσινο Ταμείο (GRFU), ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΕΦΕΚΑ), οι Δήμοι Αθηναίων, Θεσσαλονίκης, Πάρου, Αντιπάρου, Τήνου, Θήρας, Βούλας, Βάρης, Βουλιαγμένης, Ναυπακτίας και Αλοννήσου, η Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης (ΟΕΑ), το Δίκτυο Αειφόρων Ελληνικών Νησιών (ΔΑΦΝΗ), η Terra Nova (TN), η

ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε., Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ο Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛΟΤ). Περισσότερες πληροφορίες: https://circulargreece.gr/el/

Κύπρος

Το Κυπριακό Δίκτυο Κυκλικής Οικονομίας (CCEN) είναι ένα δίκτυο 5 στρατηγικών εταίρων στην Κύπρο, διεθνών και ευρωπαϊκών συνεργατών, υποστηρικτών και μελών. Μετά τις προκλήσεις των τελευταίων ετών, τις αυξανόμενες απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για μετάβαση της οικονομίας σε ένα πράσινο και κυκλικό μοντέλο ανάπτυξης, καθώς και την αναγνώριση των σημαντικών πλεονεκτημάτων που προσφέρει η κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις, τη βιομηχανία, τους καταναλωτές, το περιβάλλον και την οικονομία, η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ) ανέλαβε την πρωτοβουλία για τη δημιουργία του Κυπριακού Δικτύου Κυκλικής Οικονομίας (CCEN), του πρώτου πρωτοποριακού Δικτύου Κυκλικής Οικονομίας στην Κύπρο. Το Κυπριακό Δίκτυο Κυκλικής Οικονομίας αποτελείται από τους ακόλουθους φορείς: Την Κυπριακή Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ), το Διεθνές Ινστιτούτο Διοίκησης Κύπρου (CIIM), το Ινστιτούτο Κύπρου (CyI), το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), τον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης (CYS). Απώτερος στόχος του CCEN είναι να επιτρέψει και να επιταχύνει τη μετάβαση της κυπριακής οικονομίας σε μια κυκλική και πράσινη οικονομία, ιδιαίτερα μετά την πανδημία COVID-19, προσφέροντας τις υπηρεσίες του σε μια πολυεπίπεδη προσέγγιση των ενδιαφερομένων μερών: επιχειρήσεις, ακαδημαϊκός και δημόσιος τομέας, συμβάλλοντας στην επίτευξη της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας της Κύπρου, για ένα βιώσιμο μέλλον. Περισσότερες πληροφορίες: https://cypruscircular.org.cy/

CYPRUS CIRCULAR ECONOMY NETWORK
ΔΙΚΤΥΟ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Πορτογαλία

Η Circular Economy Portugal (CEP) μεταφράζει τις αρχές της κυκλικής οικονομίας σε συγκεκριμένα έργα, χρησιμοποιώντας στρατηγικές μηδενικών αποβλήτων, κοινωνική καινοτομία και συνεργατική δράση. Επενδύει σε πρακτικές και λύσεις που μπορούν να αντιγραφούν, με θετικό και διαρθρωτικό αντίκτυπο, δημιουργώντας αξία για την κοινωνία και το περιβάλλον. Εκτός από τις τεχνικές δεξιότητες, προσφέρει στρατηγικές κοινωνικής καινοτομίας, πράγμα που σημαίνει ότι, διευκολύνει τις διαδικασίες αλλαγής θεσμών και συμπεριφορών που δημιουργούν πρόοδο για την κοινότητα. Τα μέλη του είναι τόσο φορείς προώθησης όσο και σύμβουλοι ή εταίροι σε έργα που έχουν ξεκινήσει άλλοι οργανισμοί. Θεμελιώδης για τον τρόπο λειτουργίας της CEP είναι η συνεργασία με άλλους φορείς και η δικτύωση. Με αυτόν τον τρόπο επιταχύνει τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία στην Πορτογαλία. Φιλοδοξία του είναι να καταστήσει τη CEP δυναμικό κόμβο για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας, υποστηρίζοντας και εμπνέοντας την επιχειρηματική κοινότητα, τους κυβερνητικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών στην Πορτογαλία. Περισσότερες πληροφορίες: http://www.circulareconomy.pt/

Circular Economy Portugal

Ιταλία

Για να υποστηρίξει και να επιταχύνει τη διαδικασία δράσης για την κλιματική αλλαγή, το Ίδρυμα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, με την υποστήριξη της πρώτης ομάδας εταιρειών και οργανισμών από διάφορους οικονομικούς τομείς, δημιούργησε το Δίκτυο Κυκλικής Οικονομίας, ως εργαλείο ικανό να προωθήσει την ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας στην Ιταλία. Το έργο του Δικτύου Κυκλικής Οικονομίας βασίζεται σε ορισμένους κύριους άξονες: προώθηση, συλλογή και διάδοση μελετών, ερευνών και επεξεργασιών σχετικά με την κυκλική οικονομία- καθορισμός των βασικών δεικτών κυκλικότητας και ανάλυση των εθνικών επιδόσεων- ανάλυση των κύριων κρίσιμων ζητημάτων και των εμποδίων που πρέπει να αρθούν, υποδεικνύοντας πιθανές λύσεις- ανάπτυξη στρατηγικών, πολιτικών και μέτρων που θα προταθούν στους φορείς λήψης πολιτικών αποφάσεων, ευνοώντας έναν θετικό διάλογο μεταξύ του επιχειρηματικού κόσμου και των θεσμικών οργάνων- ενίσχυση και συμβολή στη διάδοση καλών πρακτικών και βέλτιστων τεχνικών. Περισσότερες πληροφορίες: https://circulareconomynetwork.it/

Ισπανία

Η COGERSA και η EMULSA λειτουργούν σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στην Αστούριας. Οι φορείς αυτοί επικεντρώνονται στις μεθόδους ανακύκλωσης και προωθούν νέους τρόπους επαναχρησιμοποίησης. Αναπτύσσουν έργα σε τοπικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο που προωθούν την απασχόληση σε τομείς που σχετίζονται με την κυκλική οικονομία. Οι εταιρείες αυτές έχουν δημιουργήσει συστήματα ανακύκλωσης που καλύπτουν από τα οργανικά απόβλητα έως τις οικιακές συσκευές, χρησιμοποιούν επίσης ηλεκτρικά οχήματα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και αναπτύσσουν εκπαιδευτικά προγράμματα σε στενή συνεργασία με σχολεία και δημοτικά συμβούλια. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:

COGERSA: https://www.cogersa.es/metaspace/portal/14498/14519-inicio

EMULSA:https://www.gijon.es/es/directorio/empresa-municipal-de-servicios-de-medio-ambiente-urbano-de-gijon-sa-emulsa

Μοντέλο Στρατηγικής

Στις αρχές Ιουνίου 2020 η ισπανική κυβέρνηση δημοσίευσε την **España Circular 2030**, τη νέα στρατηγική για την κυκλική οικονομία στην Ισπανία έως το 2030. Περιέχει στόχους κυκλικής οικονομίας και μια σειρά στρατηγικών κατευθύνσεων για την περίοδο 2020-2030.

Η "Spain Circular 2030", η ισπανική στρατηγική για την κυκλική οικονομία, εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Υπουργών, θέτοντας τις βάσεις για την προώθηση ενός νέου μοντέλου παραγωγής και κατανάλωσης στο οποίο η αξία των προϊόντων, των υλικών και των πόρων διατηρείται στην οικονομία για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, στο οποίο η παραγωγή αποβλήτων ελαχιστοποιείται και όσα δεν μπορούν να αποφευχθούν χρησιμοποιούνται στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Η Στρατηγική καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές με τη μορφή δεκάλογου και θέτει μια σειρά ποσοτικών στόχων που πρέπει να επιτευχθούν έως το έτος 2030.

Καθορίζονται οκτώ κύριοι άξονες δράσης στους οποίους θα επικεντρωθούν οι πολιτικές και τα μέσα της στρατηγικής για την κυκλική οικονομία και τα αντίστοιχα σχέδια δράσης. Πέντε από αυτούς σχετίζονται με το κλείσιμο του κύκλου: παραγωγή, κατανάλωση, διαχείριση αποβλήτων, δευτερογενείς πρώτες ύλες και επαναχρησιμοποίηση νερού. Ακολουθούν τρεις οριζόντιοι άξονες δράσης: Ευαισθητοποίηση και συμμετοχή, έρευνα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα, απασχόληση και κατάρτιση.

Η στρατηγική:

✔ θέτει μια σειρά στόχων για την περίοδο 2020-2030 που θα επιτρέψουν, μεταξύ άλλων, τη μείωση της εθνικής κατανάλωσης πόρων κατά 30% και τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων κατά 15% (σε σύγκριση με το 2010),

✔ συμβάλλει στις προσπάθειες της Ισπανίας για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη, απαλλαγμένη από τις ανθρακούχες εκπομπές, αποδοτική ως προς τις πηγές και ανταγωνιστική οικονομία,

✔ έχει τη μορφή διαδοχικών τριετών σχεδίων δράσης που προβλέπουν συγκεκριμένα μέτρα για την επίτευξη μιας κυκλικής οικονομίας.

Το έγγραφο είναι διαθέσιμο στα αγγλικά εδώ:

https://circulareconomy.europa.eu/platform/sites/default/files/espana_circular_2030_executive_summary_en.pdf

Συμπεράσματα

Προκειμένου οι εκστρατείες συνηγορίας για την ΚΟ να είναι αποτελεσματικές και να έχουν αντίκτυπο, κάποια στοιχεία είναι ζωτικής σημασίας. Υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις υπεράσπισης, όπως φαίνεται παρακάτω, και επομένως υπάρχουν διαφορετικά είδη κινδύνων που πρέπει να αναληφθούν και προσπαθειών που πρέπει να καταβληθούν:

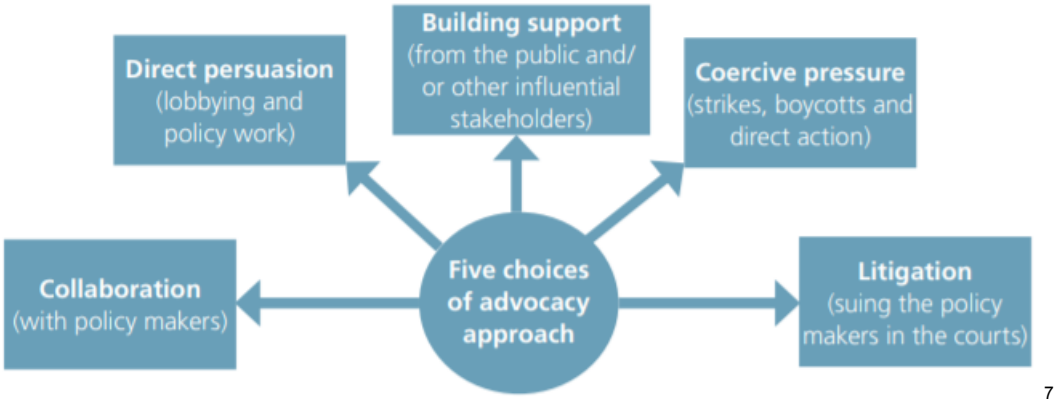

[7]

Σχήμα 7

Σε γενικές γραμμές, τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν κατά το σχεδιασμό μιας εκστρατείας για την ΚΟ, σύμφωνα με τους *Southern Voices on Climate Change*[8], είναι τα εξής:

1. Ξεκινήστε με ένα σχέδιο: Ο σχεδιασμός της συνηγορίας καθορίζει ένα απλό πλαίσιο και μια διαδικασία για το σχεδιασμό της συνηγορίας που θα σας βοηθήσει να παραμείνετε συγκεντρωμένοι, να κάνετε τεκμηριωμένες επιλογές και να μεγιστοποιήσετε τις πιθανότητες επιτυχίας σας.
2. Αναπτύξτε τα μηνύματά σας: Η διαμόρφωση της συζήτησης σας βοηθά να εστιάσετε, να διαμορφώσετε και να παραδώσετε τα μηνύματά σας, ώστε να επηρεάσουν τις αντιλήψεις και τις συμπεριφορές του κοινού σας.
3. Διαμορφώστε (ή ενισχύστε) τα δίκτυά σας: Μπορεί να επιλέξετε να εργαστείτε μόνοι σας, αλλά συχνά θα κάνετε συνηγορία μαζί με άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
4. Να ασκείτε πιέσεις στους φορείς λήψης αποφάσεων: Το βιβλίο "Influencing Decision Makers" σας βοηθά να περιηγηθείτε στους διαδρόμους της εξουσίας, να σχεδιάσετε τη συνεργασία σας με τους κυβερνητικούς φορείς χάραξης πολιτικής και τους νομοθέτες και να διεξάγετε αποτελεσματικές συναντήσεις άσκησης πίεσης.
5. Οικοδομήστε την υποστήριξη του κοινού: Δεν είναι απαραίτητο κάθε συνηγορία να περιλαμβάνει την επικοινωνία με το κοινό, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις η οικοδόμηση της υποστήριξης του κοινού είναι απαραίτητη για τους στόχους, ώστε να

[7] Ian Chandler, The Pressure Group Consultancy, https://thepressuregroup.org/
[8] Περισσότερα https://www.southernvoices.net/en/#

ασκηθεί πίεση στους φορείς χάραξης πολιτικής, καθώς και για να αλλάξουν οι συμπεριφορές του κοινού.

6. Συνεργασία με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης: Η θετική κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης μπορεί να αποτελέσει μεγάλο πλεονέκτημα για μια εκστρατεία.
7. Βεβαιωθείτε ότι ακούγονται οι τοπικές φωνές: Είναι σημαντικό οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής να ακούνε τις φωνές εκείνων που είναι πιο ευάλωτοι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Η κοινοπραξία του έργου CICLO πιστεύει ότι για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων , πρέπει να ασκηθεί πίεση στα εθνικά υπουργεία Περιβάλλοντος, Παιδείας, Οικονομικών και Εργασίας. Τα δίκτυα που συνεργάζονται και υπογράφουν επιστολές υποστήριξης για τις τοπικές προσπάθειες του άλλου, μπορούν να επιφέρουν τεράστιο αντίκτυπο και αλλαγή στις εθνικές πολιτικές και στρατηγικές ανάπτυξης δεξιοτήτων ΚΟ. Η δύναμη πολλών συντονισμένων δράσεων μπορεί να οδηγήσει τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να αποφασίσουν μαζί με την κοινωνία των πολιτών πώς θα προχωρήσουν, να συνδιαμορφώσουν τη νομοθεσία με δημόσιες διαβουλεύσεις και πολλά άλλα.

Η πρωτοβουλία αυτή δεν πρέπει να αφορά στην ευαισθητοποίηση αλλά την **ανάληψη δράσης**. Ο πλανήτης υπερθερμαίνεται και αυτό είναι το απόλυτο επιχείρημα για δράση σήμερα. Πρέπει να δράσουμε τώρα για να εξασφαλίσουμε την επιβίωση του πλανήτη μας, του εαυτού μας και των μελλοντικών γενεών.

Σχήμα 8 Φωτογραφία από Markus Spiske